

Natuur rond het Markdal

Info 06-40007219

Mijmeringen langs de Mark

Wandelend door het Markdal – zo'n 25 jaar terug - was het steeds frisgroen. Gemaaid en geklepeld zag het er goed uit. Het water stond op gemiddelde hoogte en ik kon overal op de wandelpaden lopen. Watervogels waren er in de weilanden redelijke veel. Op het water waren het er niet zoveel, maar hun aanwezigheid was wel erg mooi. In de weilanden stonden steeds prachtige blonde d' Aquitaine koeien, weliswaar slachtvee.

Weidebeekjuffer, bijna geheel glanzend blauwe vleugels

van vleugeladers. De mannetjes hebben een blauwmetaalachtig glanzend lichaam en een grote donkere zwarte vlek in de vleugels. Ze lijken verwarrend veel op de bosbeekjuffer, met wie ze regelmatig samen voorkomen. Deze waren druk laagvliegend over het water van de meanderende Mark. Het verschil tussen weide- en bosbeekjuffers zit in de vleugels: die van mannetjes weidejuffers zijn aan de basis en top doorschijnend. De vleugels van de zeldzamere bosbeekjuffer zijn daarentegen helemaal donkerblauw. De vrouwtjes zijn meestal donkerder en bruiner van kleur. De verschillen zijn alleen goed zichtbaar bij stilzittende dieren. Daarom was het heel bijzonder om deze prachtige staalblauwe juffers zo te zien en ze rustig te kunnen observeren. Het leek of ze tikkertje aan het doen waren. Hun aanwezigheid geeft ook aan dat het water hier schoon is.

Verderop biedt het bruggetje over de Mark naar de Klokkenberg samen met de Blauwe Kamer een heel mooi ommetje, met de prachtige gerenoveerde gebouwen, woningen en keurig aangelegde tuinen. Het geheel ligt in het Mastbos met aan oostzijde uitzicht op de stromende Mark.

Een verademing in de strijd om schaarse ruimte in Brabant. Waar nog steeds kleine stukjes van de natuur worden afgesnoept voor een weg of woonwijk. Dat heeft gevolgen voor de dieren, ze kunnen zich dan niet veilig meer verplaatsen, de populaties worden te klein om gezond te blijven en inteelt te voorkomen. En het botst meer en meer tussen mens, dier en het verkeer. Staatsbosbeheer maakt zich daarom grote zorgen in het Mastbos: er is meer geld nodig voor

Ooit zagen we bij de stuwen de hopen schuim in het water van de Mark. Veroorzaakt door de val van het water met daarin de vele soorten vaatwas-tabletten en landbouwgif uit België (en van hier). Maar dat is tegenwoordig beter. Al zag ik in De Stem een foto van witte drab in de Singels en in het Ginneken Een 'ongelukje' bij betonreparatie van de brug, zo las ik! Bij de haven in het centrum van Breda neemt het afwerken voor de doorstromende Nieuwe Mark nog wel een jaar. In 2006 waren er enkele demonstranten die wilden dat het water van de Mark door het nieuwe stuk haven moest gaan stromen! Nu twintig jaar na data, zal het er toch van komen!!

Vanaf de Duivelsbrug ben ik terug gewandeld naar de Blauwe Kamer, waar ik werd geconfronteerd met meerdere schitterende weidebeekjuffers. Dat zijn forse juffers met brede vleugels en een dicht netwerk

Ijsvogel met salamander. Natuur is mooi hard.

Foto Paul Caron

groene boa's die kunnen optreden tegen menselijke misdragingen, zelfs met handboeien, pepperspray, bodycam en wapenstok. Tijdens dagelijkse controles treft men de meest uiteenlopende zaken aan. Het controleren en optreden tegen strafbare feiten is helaas nodig om de balans in stand te houden.

Goed nieuws is er gelukkig ook! In watermonsters werd onlangs het otter-dna aangetroffen! Dat was in de Hoogwatergeul, de nieuwe naam voor de Bovenmark zuid van Breda. De Otter zelf heeft zich nog niet laten zien. Komt tijd, komt otter !

Ad van de Laar, IVN natuurgids Mark&Donge

Markandalletjes

* Grillige herfst, koud, met prachtige warme zondag.

* Nog tot zondag (1 dec) foto's insturen voor Markdal tentoonstelling. fotoexpositie2025@gmail.com.

* Natuurwandeling Mastbos. In Winterrust. Zondagmorgen. 1 december. 10-12u. Van jachtterrein naar productiebos en nu natuurbos met grote vennen. Van de Nassau's naar SBB. Over Eeuwig Laantje en Vierkant van Maurits. Aanmelden website IVN Mark&Donge. Gratis met IVN natuurgidsen.

* Net over de grens. Natuurwandeling tussen gras en glas: Natuur winterklaar. Door Meerle en natuurgebied Den Rooy. Zondagmiddag 14-16u30. Start Café Posthoorn. Kerkstraat 4. Meerle. Met natuurgids van dienst Carlo van Boxtel. Gratis. Via onze burens van Natuurpunt Markvallei.

Zicht vanaf de Klokkenberg. Met landschapspijl van prof. Bijhouwer

* Vogels. Merkske: Toendrarietgans, twee van soms honderden (Bart HOeymans, Pauls Prinsen). Bleeke Heide: Vijf (toch zomerse?) Groenlingen (Stefan Brugmans, Walter Appels). Markdal: Grote Bonte Specht (Ria Lambregts), vijf Staartmezen (Kees Kameraat), twintig Koperwieken (Jarek van Houten), drie schuwe Houtsnippen (Raymond van Breemen, Louis de Jong), twee IJsvogels (Nico Natuur, Lieneke Steijn). Altijd prachtig.

Joop van Riet – IVN Natuurgids Mark&Donge.